

Familjepolitik

25. Semesterlån för ensamstående föräldrar

Motionärens namn: Amandah Andersson, Umeå, och Caroline Löfström, Vindeln.

Enligt statistik från Socialstyrelsen från 2019 är det vanligast med ekonomiskt bistånd till ensamstående kvinnor med barn, sett till hushållstyp totalt i befolkningen. Vi vet fortfarande inte om, och i såna fall hur, Covid-19-pandemin påverkat det här. Detta är emellertid inte någonting nytt, trenden har varit framträdande i flera år - historiskt sett har ensamstående mödrar varit en ekonomiskt utsatt grupp.

Kvinnors livsinkomst är i snitt 3,5 miljoner lägre än mäns. Förklaringarna är många. Kvinnor tar fortfarande ungefär 75 procent av all föräldraledighet, de vabbar oftare och arbetar oftare deltid för att kunna balansera arbetet med familjeliv. Dessutom är arbetsmarknaden könssegregerad, och kvinnodominerade branscher har ofta en lägre lönenivå än de manligt dominerade. Dessa villkor gäller givetvis för kvinnor som lever ensamma, och som finansierar ett hushåll på endast en inkomst.

Att kvinnor tjänar mindre pengar ger både kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser. På kort sikt ger det henne mindre pengar i plånboken, som begränsar hennes möjligheter till ekonomisk frihet. På lång sikt påverkar inkomsten storleken på pensionen. Det är således ingen slump att de allra flesta av de så kallade "fattigpensionärerna" är kvinnor. Det krävs omfattande strukturella skillnader för att bryta den trenden – det är en förlustaffär för både individ och samhälle.

En egen försörjning främjar både individens självständighet och frihet, därför borde det vara angeläget att stötta och ge möjligheter till egen försörjning, vilket studier är ett utmärkt verktyg för. Att studera är en möjlighet att öka inflytandet över både sina egna val och sina arbetsmöjligheter och för individen är utbildning ofta lönsam. Studier kan möjliggöra att byta jobb, eller att avancera inom sitt befintliga. Därför är det önskvärt att tillgängliggöra studier för ensamstående mödrar.

Vi har ett generöst system för högre utbildning, men det innebär inte att det är helt utan trösklar. Att studera kan innebära ekonomiska uppoffringar och svårlöst markarbete. Om en person byter en heltidstjänst, om än en lågavlönad sådan, mot studielån kan det generera en lägre månadsbudget, trots tillägg och extra bidrag. Oavsett tidigare inkomst betyder även sommarperioden, då studielån och bidrag inte betalas, en utmaning för barnfamiljer. Att balansera familjeliv och arbete, eller studier, är utmanande för alla familjekonstellationer, men kanske ännu mer för familjer med bara en vuxen försörjare. För en förälder, som står utan avlastning, innebär det att denna måste jobba hela sommaren och barnen inte får något sommarlov, trots att det rekommenderas på de allra flesta skolor och förskolor. Vi kan inte anta att föräldrar som kvar föräldradagar att ta av, särskilt inte föräldrar som levt själv och som haft låg inkomst. Vissa kommuner kan erbjuda tillfälligt ekonomiskt bistånd, men ansökningsprocessen är ofta påfrestande och biståndet är villkorat.

En enkel form för ensamstående föräldrar att kunna ge sina barn sommarlov under sina studier skulle vara att införa ett semesterlån. Ett semesterlån på förslagsvis fyra veckor per år kan adderas inom ramen för det befintliga

studielånet och ansökas om på samma sätt som studielån. Semesterlånet kan betalas av tillsammans med studielånet. Detta skulle stärka ensamstående föräldrars möjlighet att kombinera studier och familj på ett sätt som gagnar barnet, eller barnen.

Att tillgängliggöra utbildning för ensamstående föräldrar är en vinst för både samhälle och individ, eftersom det kan hjälpa främst kvinnor ur ekonomisk utsatthet och även öka deras livsinkomst.

Jag/vi föreslår partistämman besluta

att Centerpartiet verkar för att inom ramen för det befintliga studielånet införa möjligheten till ett semesterlån för ensamstående föräldrar.

Distriktets utlåtande:

I artikel 31 i Barnkonventionen står det att barnen har rätt till vila och fritid, till lek och rekreation och det är inte enkelt för ensamstående föräldrar att tillgodose det om de måste jobba under sommaren för att de inte har studielån under den tiden.

Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att bifalla motionen.